

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 43005
Nom: Educació i mitjans de comunicació
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2136 - Màster Universitari en Ètica i Democràcia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2136 - Màster Universitari en Ètica i Democràcia	Educació èticocívica en una societat pluralista	OPTATIVA

COORDINACIÓ

HERRERAS MALDONADO ENRIQUE

RESUM

Dins el màster "Ètica i democràcia", en aquest curs analitzarem el paper dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies en el desenvolupament de les democràcies actuals. Prenent aquesta temàtica com a referent bàsic, abordarem la qüestió de l'educació democràtica en les anomenades societats mediàtiques (societats de la informació i el coneixement, o societats-xarxa, en terminologia de Castells). És possible una educació cívica i democràtica en societats en les quals presumptament impera l'homo videns-seguint Sartori-, éssers humans amb reduïda capacitat per al pensament abstracte enfront de la potència del llenguatge audiovisual? ¿Aborda l'educació formal actual degudament els reptes i desafiaments plantejats per la nova cultura audiovisual i digital? Què dir de projectes imminents com el de la "escola 2.0"? Com contribueix i pot contribuir Internet a l'aprofundiment de la ciutadania democràtica? Aquests són alguns dels interrogants que encoratjar la investigació, els debats i la reflexió en aquest curs.

objectius

Un dels objectius principals és contribuir al diàleg tant filosòfic com pedagògic al voltant dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies en societats democràtiques. Es tracta de reflexionar sobre el nou subjecte que està sorgint i que pot sorgir a la calor de aquestes tecnologies. Per tant, l'anàlisi sociològica sobre el que hi ha de ser ampliat amb un altre més normatiu sobre el que és ètica i educativament desitjable, amb vista a la construcció d'una ciutadania mediàtica i la realització progressiva de societats globals tan intercomunicades com justes.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS**COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE**

-

Comprendre críticament el caràcter de permanència i historicitat dels valors morals i democràtics, incidint en els valors del nostre temps i la seua jerarquia, desenvolupant les habilitats que permeten dur a terme un procés educatiu efectiu en aquests valors.

Comprendre el problema que planteja el fet moral i conèixer críticament un model de resposta a aquest problema, recorrent als mecanismes de tipus psicològic, sociològic, lingüístic, etc. possibiliten educar en la moral justificada des d'aquest model.

Conèixer i aplicar els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics.

Conèixer i posar en pràctica els distints mètodes d'ensenyament/aprenentatge d'ètica i democràcia i ètiques aplicades, implicats tant en el sistema d'ensenyament secundari i de batxillerat com de grau.

Conèixer i saber utilitzar els models de racionalitat pràctica i l'argumentació moral i política.

Participar en debats i discussions, dirigir-los i ser capaços de resumir-los i extraure d'ells les conclusions més rellevants.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extreure els arguments i les conclusions més rellevants per a la seua resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials

i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- 1. La nova realitat dels mitjans de comunicació.**
- 2. Societat de masses i mitjans de comunicació. Lippmann i Dewey.**
- 3. Democràcia, mitjans de comunicació i formació de l'opinió pública**
- 4. Antropologia mediàtica: ¿hombre manipulado, soberano o autónomo?**
- 5. Anàlisi ètica-comparativa dels mitjans (cinema i televisió).**
- 6. Postmodernitat, tecnologies comunicatives i nou cinisme**
- 7. La irrupció d'Internet i els seus efectes sociopolítics. la República.com**
- 8. Veritat i posveritat als mitjans de comunicació**
- 9. L'educació en i amb les tecnologies comunicatives. L'aprenentatge 2.0**
- 10. La construcció educativa de la ciutadania audiovisual i digital**

10. Tecnologia comunicativa, cooperació i educació per al desenvolupament

11. La "pantalla global": cap a una escola moderna o hipermoderna?

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	3,40
Teoria	43,40
Seminari	3,40
Total hores	50,20

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	75,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge habitual serà la de seminari de treball, per la qual cosa és imprescindible que hi hagi un estudi previ i autònom per part de l'alumnat i una discussió i participació en les sessions de seminari que són obligatòries.

D'altra banda, s'informarà dels congressos i seminaris i altres activitats en què els alumnes poden participar, obtenint amb això crèdits del Programa.

AVALUACIÓ

L'avaluació té un caràcter continu, flexible i personalitzat, de manera que cada alumne establirà un pla de treball singularitzat segons l'àrea del qual provingui, els interessos que manifesti en la investigació i les seves inquietuds professionals. Els criteris d'avaluació més comuns s'estableixen entorn de tres àrees:

a. - Assistència i participació significativa en classes i seminaris (20%);

b. - Capacitat d'anàlisi crítica i claredat en les exposicions (30%);

c. - Presentació de treballs finals de les respectives matèries, seguint els criteris científics internacionals (50%).

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquest no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18. 12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- BARKER, CH., Televisión, globalización e identidades culturales, Paidós, Barcelona, 2003. - BONETE, E., (ed.), Ética de la comunicación audiovisual, Tecnos, Madrid, 1999. - BOURDIEU, P., Sobre la televisió, Edicions 62, Barcelona, 1997. - BUENO, G., Telebasura y democracia, Ediciones B, Madrid, 2003. - CASTELLS, M., La era de la información: economía, sociedad y cultura, I, Alianza, Madrid, 1997. - CASTELLS, M., La galaxia Internet, Mondadori, Barcelona, 2001. - COBO, C. y PARDO, H., Planeta Web 2.0. Inteligencia colectiva o medios fast food, UVIC y FLACSO México, Publicación digital, 2007. - COLOM, A. J., La (de)construcción del conocimiento pedagógico. Nuevas perspectivas en teoría de la educación, Paidós, Barcelona, 2002. - CORTINA, A., Por una ética del consumo. La ciudadanía del consumidor en un mundo global, Taurus, Madrid, 2002. - CORTINA, A. y CONILL, J. (ed.), Educar en la ciudadanía, Alfons el Magnànim, Valencia, 2001. - DE PAZ, D., Escuelas y educación para la ciudadanía global, Intermón Oxfam, Barcelona, 2007. - ESCÁMEZ, J., GARCÍA, R., PÉREZ, C. y LLOPIS, A., El aprendizaje de valores y actitudes. Teoría y práctica, Octaedro, Barcelona, 2007. - FERRÉS, J., Educar en una cultura del espectáculo, Paidós, Barcelona, 2000. - FERRÉS, J., La educación como industria del deseo, Gedisa, Barcelona, 2008. - GARCÍA, R., TRAVER, J. A. y CANDELA, I., Aprendizaje cooperativo. Fundamentos y técnicas, ICCE, Madrid, 2001
- GOZÁLVEZ, V. y CONILL, J. (coord.), Ética de los medios. Una apuesta por la ciudadanía audiovisual, Gedisa, Barcelona, 2004. - HABERMAS, J., Historia y crítica de la opinión pública, Ediciones Gili, Barcelona, 1994. - KLEIN, N., No Logo. El poder de las marcas. Paidós, Barcelona, 2001. - LIPOVETSKY, G., Metamorfosis de la cultura liberal. Ética, medios de comunicación y empresa. Anagrama, Barcelona, 2003. - LIPOVETSKY, G. y SERROY, J., La pantalla global. Cultura mediática y cine en la era hipermoderna, Anagrama, Barcelona, 2009. - MIRALLES, R. (coord.), Medios de comunicación y educación, Cuadernos de Pedagogía, Barcelona, 2003. - POSTMAN, N., Divertimnos fins a morir, Llibres de Índex, 1990. - RAMONET, I., La tiranía de la

comunicación, Debate, Barcelona, 1998. - SANMARTÍN, J. (ed.), Ética y televisión, Centro Reina Sofía, Valencia, 1998. - SANMARTÍN, J., GRISOLÍA, J. S. Y GRISOLÍA, S. (eds.), Violencia, televisión y cine, Ariel, Barcelona, 1998. - SARTORI, G., Homo videns. La sociedad teledirigida, Taurus, Madrid, 1998. - SEBRELI, J. J., El olvido de la razón. Un recorrido crítico por la filosofía contemporánea, Debate, Barcelona, 2007. - SENABRE, E., Mira la tele i pensahil!, Bullent, València, 2007. - SUNSTEIN, C. R., República.com. Internet, democracia y libertad. Paidós, Barcelona, 2003. - SUNSTEIN, C. R., Republic.com 2.0, Princeton University Press, 2008. - THOMPSON, J. B., Los media y la modernidad, Paidós, Barcelona, 1998.

- - VIDAL BENEYTO, J. (ed.), Hacia una sociedad civil global, Taurus, Madrid, 2003. - VIDAL BENEYTO, J. (ed.), La ventana global, Taurus, Madrid, 2002. - WOLTON, D., Internet, ¿y después?, Gedisa, Barcelona, 2000. - WOLTON, D., Sobrevivir a Internet, Gedisa, Barcelona, 2000.